

Wárágà Pólò dré tisìle Kòlòsáyìbhá i dré dhi

Wárágà kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Kònìdhi wárágà Pólò dré tisìle móndyá ka'ìbhá Kòlòsáyì na dhi i dré dhi 'i. Kòlòsáyì nda tá bhàandre àlo bvò Asíyà àdhya na, vwàlepi Èfésò rúsè ko dhi 'i. Sù ngóro Pólò ni tàndi tsa tá rè kònàle ko na tíni. Akódhi ni àzíamu, Epáfurà tsa tá Rúbí Tani longó gò, Èkèlézyà bhàzo kònàle dhi nì (1:7; 4:12). Amvolásà dhi, Pólò dré tá adrérà'a bǎdzó na dhi 'á dhi, yi tá tàle dhi, à adré tá Gìká ni tà tadhá Kòlòsáyìbhá i dré kinzò sè, adrézó tàà dhi, lè ì kàdré tirí àruka ópí kàdrì ro dhi kì lindrì bha, ì kàdré àyi kì 'o lwàle, ìndì ì kàdré tà àruka kì 'o kitswázó adrìlé, ìndì kitswázó Gìká ni ni dhi bvó.

Dì ásà dhi, Pólò adré wárágà kònìdhi ni tisì kitswázó tà nda kì lotó, ìndì kitswázó Rúbí Tani ni tà àndu ngì. Adré tàà dhi, lè à kàdré ngbà 'í Yésu Krísto ni ka'ì kòdhya, kitswázó adrìlé ìndì kitswázó Gìká ni ni dhi bvó. Gìká 'o tá akódhi nda ngá títi dhi kì bha gò, akódhi ni 'òzo kpà móndyá títi dhi kì amú tódhyá í be dhi kòdhya. Krísto nda ngá títi dhi i drìle, ìndì Èkèlézyà drìle (1:15-23). Dì ngóro mà dré akódhi ni ka'ìle adrélé àma kì Mírì ro dre dhi tíni dhi, lè mà kàdré atsìlé akódhi léna, adrélé tròle akódhi rú, adrézó àma kì tìmbà akódhi léna, mà kàtsáro rìnyi ró àma kì tà ka'ìka'ì na (2:6-7).

Kùdù ro dhi, Pólò adré móndyá ka ìbhá ì kàdré atsilé ngíni ya dhi ni tà tadhá. Adré tà tadhá àgo ki tà àyi ki tòkó íbe dhi dri, ànzimvá ki tà àyi ki tibhá íbe dhi dri, ìndì màràbà ki tà àyi ki mírì íbe dhi dri.

Tà kàdrìkàdrì wárágà kònìdhi léna dhi ki atìma

- 1) Pólò ni mòdo fèma, ìndì tà dré zìle Gìká tí Kòlòsáyìbhá i dré dhi (1:1-14)
- 2) Krísto ngá títí i drìle, ìndì Ekèlézyà drìle (1:15-2:5)
- 3) Àma ki lídrì Krísto na dhi (2:6-4:6)
- 4) Mòdo kùdù (4:7-18)

Pólò ni mòdo fèma

¹ Ma, Pólò, bhàle adrélé Yésu Krísto ni àpóstolò ro ngóro Gìká dré lèle dhi tìni dhi, túmání àma ki adrúpi Tímòtéyò be dhi, mà adré wárágà kònìdhi ni tisi, ² àmi, àma ki adrúpi lólo adrébhá Yésu Krísto ni ka'ì tà títí i sè Kòlòsáyì na dhi i dré. Gìká àma ki Atá kòbhà áyi togó tani àmi rú, ìndì kòfè tà kìdrìkàdrì àmi dré!

Rúbí Tani tsa Kòlòsáyìbhá i véna

³ Mà adré ngbú adrélé àwoyà fe Gìká, àma ki Mírì Yésu Krísto ni Atá dré àmi ki tà sè, adrézó kpà tà zi akódhi tí àmi dré. ⁴ Tàko ko, mà yi tàle dhi, mì adré Yésu Krísto ni ka'ì, adrézó móndyá lólo Gìká àdhya ki le ngíni ya dhi 'í. ⁵ Angyá ko, mà yi tá tà bàti Rúbí Tani àdhya tsàlepi àmi véna dhi gò, mì dré adrézó mǐ bha tà Gìká dré zùle àmi dré bhù na dhi ni tà sè. ⁶ Rúbí Tani nda adré ayílé lò'wa dóro 'abe bvò wáyi 'àsè, adrézó lèle drìdrì.

Adré kókpà 'oá kònìni àmi kòfalé, kidhólé kítú mà dré tá Rúbí nda ni yìzo gò, Gìká ni togó tani ni tà nìzo bàti dhi sè, atsálé ándrò kònìdhi. ⁷ Mì yi tá Rúbí nda àma ki àziàmú, Èpàfùrà mà dré lèlè tò dhi tí. Akódhi nda Krísto ni àzì 'òlepi àmi ki tà sè, kitswálé ka'ìle togó wáyì sè dhi 'ì. ⁸ Dì akódhi tà àma dré àmi ki lèlè angálépi Tírí Lólo vélésè dhi ni tà nì.

Pólò zi tà Gìká tí Kòlòsáyìbhá i dré

⁹ Tà nda sè dhi, kidhólé kítú mà dré àmi ki tà yìzo dhi sè dhi, mà adré tà zi Gìká tí àmi dré landè àko ró. Mà adré akódhi ni ti lizí, kò'oró àmi gàlè tògyá wáyì ìndì tà nìni Tírí Lólo dré adrélé fèlè dhi ì sè bí, mì kòkitswáráò tà Gìká dré adrélé lèlè mì kò'o dhi ki ni dóro lavúlé be dhi bvó. ¹⁰ Mà adré zìá kònìni, mì kàdréro atsílè ngóro dré kitswálé Mírì mìlèsè dhi tìni, adrélé tà akódhi ni togó dré adrézó kinílé ásà dhi ki 'o kòdhyà. Mì kàdré 'oá kònìni dhi, mì ni adré lò'wa dóro 'a bí, adrézó kpà Gìká ni ni dóro adrézó lile ába drìdrì. ¹¹ Mà adré kpà tà zi akódhi tí, kàdréro àmi ki tìmbà áyi rìnyí kàdrì m̀lantzìlanzi ro dhi sè, mì kàdréro togó tsi tà tíí ì sè, adrézó kpà tà letè togó vwàvwà sè. ¹² Mì kàdré kpà àwoyà fe Gìká Atá dré kólénzè sè be. Angyá ko, akódhi 'o àmi kitswálé tíí, mì kòkisúró tà dré lazílé áyi mónyá lólo ì dré tàyiilé ro dhi áyi Opì ngádra àdhyà na be dhi bvó. ¹³ Tàko ko, akódhi apá àma òpì tìnìmvá àdhyà lésè gò, àma ki 'òzo afílé Opì áyi Mvá í dré lèlè tò dhi àdhyà lé. ¹⁴ Akódhi ni Mvá nda sè dhi, trì àma ki tàkonzì, àma ki apázó tàkonzì ni rìnyí lésè.

Krístico dhya adrélépi ngá títí i drìle dhi 'i, ìndì Ekèlézyà ni drì 'i

¹⁵ Krístico nda, Gìká kitswálé nòle mǐ sè bwà ko dhi ni líndrì 'i. Akódhi Gìká ni Mvágó kàyo adrélépi ngá títí bhàle dhi i drìle dhi 'i. ¹⁶ Tàko ko, Gìká 'o tá akódhi ngá títí dhi ki bha dhi kòdhya, gba kàdré ngá bhù na dhi 'i yà, ngá bvò dri dhi 'i yà, ngá kitswálé nòle mǐ sè dhi 'i yà, ngá kitswálé nòle mǐ sè ko dhi 'i yà, òpì 'i yà, rǐnyí 'i yà, ópí kàdrì 'i yà, kó ngalè rǐnyí adrézó òpì nya dhi 'i yà dhi. Bàti, Gìká bhà tá ngá títí nda i akódhi sè, ìndì akódhi dré. ¹⁷ Akódhi tá kínó ngá títí dhi i kandrà. Adré kpà ngá títí dhi ki 'o adrélé ru totó àyi ki àrà i 'ásè dhi nì. ¹⁸ Akódhi rúbhá ni drì 'i, kòdhi adré tàà dhi, Ekèlézyà ni drì 'i. Akódhi ngá títí dhi ki kidhoma 'i, ìndì Mvá kàyo ngàlepi drìdrì dràdrà 'ásè dhi 'i, kàdréró ngá títí dhi i drìle be dhi bvò. ¹⁹ Tàko ko, Gìká nò tá dóro ni, í dré àyi tàndì ni lídrì 'òle gàle àyi Mvá nda léna bí gò, ²⁰ akódhi ni 'òzo ngá títí dhi ki amú tódhyá í be dhi, gba kàdré ngá bvò dri dhi 'i yà, kó ngalè ngá bhù na dhi 'i yà dhi. Dì Gìká bhà tà kìdrìkìdrì àyi kòfalé ngá títí nda íbe, àyi Mvá nda ni kàrí kutulépi fa kípakipa dri dhi sè.

²¹ Àmì ró dhi, àmì tá wáláká dhi vwàvwà ro Gìká rúsè, adrélé akódhi ni kàribhá i ró, tà kònzì títí mì dré tá adrélé kisùle adrézó kpà 'òà dhi ki tà sè. ²² Dì, nyànomvá dhi, Gìká amú àmì tódhyá í be Krístico ni rúbhá fèle dràle àmì ki tà sè dhi sè dre, í kò'oró àmì apfòle í kandrà móndí lólo i ró, tà kònzì àko ìndì tà àko àmì rú. ²³ Dì, adré leá dhi, mì kàdré tròle àmì ki tà ka'ika'í rú, adrézó

àmi ki totó tātā Rúbí Tani m̀ dré ka'ìle gò adrézó m̀ bha ásà dhi dri. Rúbí Tani nda, Rúbí adrélé longólé m̀ndyá títí bvò dri dhi i dré dhi 'i. Gíká bhà ma, Pólò, adrélé Rúbí nda ni àzì 'òlepi ró.

Azì Gíká dré bhàle Pólò drígá Èkèlézyà ni tà sè dhi

²⁴ Nyànomvá dhi, má adré lenzélé kizà má dré adrélé nyàle àmi ki tà sè dhi i sè. Tàko ko, áma rúbhá na dhi, má adré kizà Krísto dré kidhóle nyàle dhi ki ka'ì nyàle kitswálé títí akódhi ni rúbhá ni tà sè, kòdhi adré taa dhi, Èkèlézyà ni tà sè. ²⁵ Má atsá Èkèlézyà nda ni àzì 'òlepi ró, ngóro Gíká dré àzì nda ni bhàle má drígá dhi t̀ni, má kòlongóro àmi dré Gíká ni kúli kitswálé títí be dhi bvó. ²⁶ Gíká zù tá tà lùzu ró nda zùzù kínó lésè m̀ndyá lókyá títí i sè dhi i dré. Dì, nyànomvá dhi, tadhá tà lùzu ró nda àyi m̀ndyá lólo i dré dre. ²⁷ Tàko ko, Gíká nò dóro ni, í dré tà kàdrì lùzu ró ìndì m̀lanzilanzì ro í dré lèle 'òle m̀ndyá sùrú twá ro dhi i kòfalé nda ni 'òle àyi dré nìle dhi. Tà kàdrì nda, Krísto adrélèpi àmi léna, m̀ dré adrézó m̀ bha vélána kitswázó m̀lanzilanzì kisú dhi 'i. ²⁸ Dì mà adré Krísto nda ni tà longó m̀ndyá títí i dré. Mà adré àyi ki kodzó adrézó àyi ki tadhá tògyá wáyi sè, mà kòkitswáro àyi àlo àlo títí dhi ki 'o apfòle Gíká kandrà, m̀ndí lí'wábhá Krísto na kitswálé títí dhi i ró. ²⁹ Tà nda sè dhi, má adré àzì 'o, adrézó kpà àdzú bhu akódhi ni r̀nyí kàdrì adrélèpi tà 'o má léna dhi sè.

2

¹ Má adré leà m̀ kònǐ ngalè má adré àdzú bhu àmi k̀i tà sè, m̀ondyá ka'ibhá Làwòdikiyà na dhi k̀i tà sè, ìndì m̀ondyá àruka títi áma nobhá r̀è ko dhi k̀i tà sè ngíni ya dhi. ² Má adré 'oá kònìni kitswázó àyi k̀i togó timbà, ì kàmúró ru atsálé ngá àlo ró lèle na be dhi bvó. Má adré kpà leà dhi, ì kòkisú tògyá g̀ale àyi léna b̀i, ì kòkitswáró G̀iká ni tà lùzu ró dhi ni ni dóro lavúlé, adrézó tà nda ni ka'ì kitswálé títi. Tà lùzu ró nda, Krísto ni tàndi 'i. ³ Dhya ángùdhi ru amúlèpi akódhi nda be dhi adré tògyá làgí kyàkyà zùle akódhi léna dhi ni kisú, tà nìni be.

⁴ Má adré tà kòdhi ni ta àmi dré, dhya àlo kòkitswáró àmi k̀i lití kúlí k̀iní i sè ko. ⁵ Gba má dré adrézó àmi kòfalé yó dhi, áma togó ìna ngbú àmi véna. Má adré lenzélé m̀i dré adrélé tà títi dhi k̀i 'o m̀ibhalé tí dhi sè, ìndì m̀i dré adrélé àmi k̀i totó tātā àmi k̀i tà ka'ika'ì Krísto na dhi léna dhi sè.

Ama k̀i lídrì Krísto na dhi

⁶ Di ásà dhi, ngóro m̀i dré Yésu Krísto ni ka'ile adrélé àmi k̀i Mírì ro dre dhi tíni dhi, m̀i kàdré atsilé akódhi léna, ⁷ adrélé tròle akódhi rú, adrézó àmi k̀i timbà akódhi léna, m̀i kàtsáro r̀inyi ró àmi k̀i tà ka'ika'ì na, ngóro tadhálé àmi dré dhi tíni. M̀i kàdré kpà àwoyà fe G̀iká dré tà títi i sè.

⁸ M̀i kònò dóro, dhya àlo kòlitíró àmi tògyá tàko adrélépi angalé m̀ondí i drìlèsè dhi sè ko. Angyá ko, tògyá nda adré àyi totó labhi m̀ondí kya i dri, ìndì tà bvò kòndi àdhya i dri. Adré àyi totó Krísto ni tà dri ko. ⁹ Tàko ko, Krísto nda ni rúbhá na dhi, G̀iká 'o tá àyi tàndi ni lídrì g̀ale gagà. ¹⁰ 'O kpà

lìdrì nda gàle àmi léna gagà Krísto na. Akódhi tirí títi ópí kàdrì ro ìndì rìnyi ró dhi i drìle.

¹¹ Akódhi léna dhi, Gìká 'o kpà àmi lwàle dre. Di, àmi ki lwàma nda, lwàma 'òle móndí ki drígá sè dhi 'i ko. Be ró dhi, Krísto 'o àmi lwàle, lovó kònzì rúbhá àdhya ni tingázó dhi nì. ¹² Tako ko, à sǐ tá àmi tùmání akódhi be bàtisimò na gò, àmi ki tingázó tùmání akódhi be, mì dré Gìká ni rìnyí akódhi ni tingázó dràdrà lésè dhi ni ka'ile dhi sè.

¹³ Wáláká dhi, àmi tá móndí dràbhá dre dhi 'i àmi ki tàkonzì ki tà sè. A lwà tá kpà àmi, lovó kònzì rúbhá àdhya ni tingázó dhi ko. Di, nyànomvá dhi, Gìká 'o àmi adrìlé tùmání Krísto be dre. Tako ko, trǐ àma ki tàkonzì i títi gò, ¹⁴ tà tisìle tátírítrí kúlí na adrèbhá tá tà bha àma dri dhi ki pfúzo. Bàti, tingá tà nda i àma rúsè, tidíle fa kipakipa dri. ¹⁵ Lavú kpà tirí kònzì ópí kàdrì ro ìndì rìnyi ró dhi i, àyi ki rìnyí tingázó àyi drígàsè, àyi ki tà yàyà tadházó móndyá títi dhi i dré nòle.

¹⁶ Di àsà dhi, mì kòtayí àmi dhya àlo dré tàbvó tàle, ngá mì dré adrélé nyàle dhi ki tà sè yà, kó ngalè ngá mì dré adrélé mvùle dhi ki tà sè yà dhi ko. Mì kòtayí kpà àmi tàbvó tàle gwányá adrézó Gìká ni lindrì bha dhi ni tà sè yà, gwányá mbǎ sí àdhya ni tà sè yà, kó ngalè kítú sàbátù àdhya ni tà sè yà dhi ko. ¹⁷ Tà nda kòdhi i ngbà 'i tà adrèbhá alìle dhi ki lindrì 'i. Di, tà tàndi ína Krísto 'i. ¹⁸ Mì kòtayí kpà móndyá adrèbhá àyi ki tà bha kǐnì mi túrúpfú sè ìndì adrèbhá ángéló ki lindrì bha dhi i adrélé tà bha àmi dri ko. Móndyá làsú be kònni nda i adrè ngá i dré nòle toróbí tíni dhi ki tà títi, adrézó àyi ki afà àyi ki tà kisùle àngyá dhi i sè.

¹⁹ Di, ì lanzí ru Krísto, adrélépi rúbhá ni drĩ 'i dhi be dre. Tákò akódhi nda adré rúbhá ni kígá títi dhi ki 'o ru amú kídri títi ìndì bã títi adrébhá àyi ki tí'ì dhi i sè gò, rúbhá nda dré adrézó mbàle ngóro Gíká dré adrélé lèle dhi tíni.

²⁰ Mì drà kó tùmání Krísto be tà bvò kòndi àdhya i lésè dre dhi, mì adré di àmikya tà 'o ngóro mónnyá bvò kòndi àdhya kya tíni àdho tà sè? Angyá ko, mì adré tòlí làsú be kònìni dhi ki lebè kòdhya: ²¹ «Mí kòdo ngá kòndi mí drígá ko! Mí kòtabhì ngá kòndi ni tàdzí ko! Mí kòtabè ngá kòndi ko!» ²² Ngá títi adrézó tà 'o àsà nda kòdhi ì adré ñwàle ñwanwà. Kòdhi íbe dhi, tòlí nda i tà tadhále nda íbe dhi ì adré ngbà 'í angalé mónnyá bvò kòndi àdhya i drìlésè. ²³ Tà bàti ró dhi, tòlí làsú be kònìni nda ì sù ngóro tòlí tògya ró dhi i tíni. Tàko ko, à adré tàá dhi, lè à kàdré tròle Gíká ni tà rú, à kàdré dhyá ki tà bha kìní mi, ìndì à kàdré dhyá ki rúbhá 'o adrélé kizà nya. Di, tòlí nda ì kitswá àyikya àma ki ledé lovó kònzì àma ki rúbhá kya ki ató àma pàlé dhi bwà ko.

3

¹ Di àsà dhi, Gíká dré àmi ki tingalé dràdrà lésè tùmání Krísto be dhi sè dhi, mì kàdré àmi ki togó bha tà kurú na bhù na dhi i dri. Kònàle dhi, Krísto adré lirílé Gíká ni dríágó lésè. ² Mì kàdré tà bvò kòndi àdhya ki kisù kòdhya ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya tà kurú na bhù na dhi ki kisù kòdhya. ³ Tàko ko, mì drà dre, ìndì Gíká zù àmi ki lídrì tídhí ro dhi Krísto be í léna dre.

⁴ Bati, àmi ki lídrì nda Krísto 'i. Di lókyá akódhi nda dré dra apfòzo dhi tú dhi, mì ni kókpà apfò tùmání akódhi be akódhi ni mìlanzilanzì na.

Lídrì àku, ìndì lídrì tídhí

⁵ Di ásà dhi, lè mì kò'o àmi ki lídrì àku bvò kòndi àdhya ni tà i todràle. Tà nda i tà kòni 'i: ndòtò tà, tà ndí ró dhi, rúbhá lovó bhàma, lovó kònzì ki bhàma, ìndì ngá lovó bhàma. Tàko ko, ngá lovó bhàma, gíká tako ki lindrì bhàma 'i. ⁶ Tà nda kòdhi i sè dhi, Gíká ni kombà adrè alìle mónyá adrèbhá ligílè akódhi rú dhi i dri. ⁷ Wáláká dhi, mì fè tá àmi adrélè tatsilé tà nda ki 'obe. ⁸ Di, nyànomvá dhi, lè mì kòtingá àmi rúsè tà làsú be kònini dhi i títi: togóaswa, kombà, tà kònzì, móndí ki rú tàma kònzì dhi, ìndì kulí swà adrèbhá apfòle àmi silésè dhi i. ⁹ Mì kòtà kpà kinzò àmi kòfalésè ko. Tàko ko, mì tingá àmi rúsè àmi ki lídrì àku tùmání tà kònzì títi mì dré tá adrélè 'òle dhi íbe dre gò, ¹⁰ mì dré lídrì tídhí ro dhi ni asózó àmi rú. Gíká àmi ki bhàlepi dhi adrè àmi ki lídrì nda ni ladzá atsálè tídhí ro làsú be ìna tíni, mì kòkìswaró akódhi ni ni dóro lavulé be dhi bvó.

¹¹ Di ásà dhi, móndí i véle twátwa ko, gba ì kàdrè Yúdà ànzi 'i yà, kó ngalè móndí Yúdà ànzi ró ko dhi 'i yà, móndí lwàle dhi 'i yà, kó ngalè móndí lwàle ko dhi 'i yà, móndí sùrú twá ro dhi 'i yà, móndí tà nibhá ko dhi 'i yà, màràbà 'i yà, kó ngalè móndí màràbà ro ko dhi 'i yà dhi. Tà kàdrì lavulé dhi ngbà 'i Krísto adrélèpi àyi títi nda i léna, ìndì adrélèpi tà títi dhi 'i dhi 'i.

¹² Di àmi Gíká dré lèle tò ìndì dré zìle adrélè mónyá lólo ìna i ró ni i, mì kòtosó àmi tà dóro

mì dré adrélé 'òlè àmì ki togó dóro sè dhi i sè, àmì ki tà mì dré adrélé bhàlè kìnì mi dhi sè, àmì ki togó yàyà sè, ìndì àmì ki togó vwàvwà sè. ¹³ Mì kàdré àmì ki adrúpi ki tà yàyà mvo, adrézó àmì ki tàkonzì tri àmì kòfalésè, gba tàkonzì 'òlè àmì rú nda kàdré àdho tà 'i ya dhi. Mì kàdré àmì ki adrúpi ki tàkonzì tri, ngóro Mírì dré àmì ki tàkonzì trìlè dhi tìni. ¹⁴ Tà kàdrì tà títì nda ki lavúlèpi dhi, tà kònìdhi 'i: Mì kòtosó àmì lèlè sè. Tàko ko, lèlè nda adré àmì ki amú adrélé ngá àlo ró kitswálé títì dhi nì.

¹⁵ Mì kàdré Krísto nì tà kìdrìkìdrì tayí adrélé òpì nya àmì ki togó na. Angyá ko, Gìká azí àmì adrélé rúbhá àlo ró tà kìdrìkìdrì na. Mì kàdré kpà àwoyà fe Gìká dré. ¹⁶ Mì kàdré Krísto nì kúlí tayí adrélé gàlè àmì léna bǐ, mì kàdréro tà tadhá ìndì ru kodzó àmì kòfalésè tògyá wǎyi sè. Mì kàdré longó Gìká nì Kúlí na dhi ki ngo, tùmání longó adrézó Gìká nì rú bha kùlè dhi íbe, ìndì longó adrébhá angálé Tírí Lólo vélésè dhi íbe, adrézó àwoyà ta Gìká dré. ¹⁷ Kúlí títì mì dré adrélé tàlè ìndì tà títì mì dré adrélé 'òlè dhi i, mì kàdré 'òá Mírì Yésu nì rú sè, adrézó àwoyà fe Gìká Atá dré akódhi sè.

Ago ki tà àyi ki tòkó íbe dhi, ìndì ànzimvá ki tà àyi ki tibhá íbe dhi

¹⁸ Amì tòkó i, mì kàdré àmì ki drì asó àmì ki àgo i kandrá, ngóro dré kitswálé móndyá adrébhá Mírì na dhi i sè dhi tìni.

¹⁹ Amì àgo i, mì kàdré àmì ki tòkó ki le. Mì kòbhà kpà togó kùdzí àyi rú ko.

²⁰ Amì ànzimvá i, m̀ kàdré àmì k̀ tibhá k̀ kúlí ka'í 'òlè tà tíí i sè. Tàko ko, Mírì nì togó adré kinílé tà nda sè.

²¹ Amì, ànzì k̀ atá i, m̀ kàdré àmì k̀ ànzimvá k̀ togó 'o aswálé àngyá ko, àyì k̀ togó kòlanzìró ko.

Màràbà k̀ tà àyì k̀ m̀rì íbe dhi

²² Amì màràbà ro nì i, m̀ kàdré àmì k̀ m̀rì bvò kòndì àdhya k̀ kúlí ka'í 'òlè tà tíí i sè. Dì, m̀ kàdré ngbà 'í 'òá kònìni àyì nda i mi, àmì k̀ tà kàdréro dóro àyì m̀lèsè dhi bvó ko. Be ró dhi, m̀ kàdré 'òá kònìni àmì k̀ togó wáyi sè, ìndì m̀ dré adrélé Mírì nì ro dhi sè. ²³ Tà tíí àngùdhi m̀ dré adrélé 'òlè dhi i, m̀ kàdré 'òá àmì k̀ togó wáyi sè, ngóro m̀ dré adrélé 'òá Mírì dré dhi tíni, m̀ndí i dré dhi tíni ko. ²⁴ Tàko ko, m̀ nì tàlè dhi, m̀ nì làgí múrúngú Mírì dré lazílé áyì ànzì i dré tàyílè ro dhi nì k̀sú dhi be. Mírì m̀ dré adrézó tà nì nì 'o màràbà nì tíni dhi, Mírì Yésu Kristo 'i. ²⁵ Dì, dhya adrélépì tà kònzì 'o dhi nì tà kònzì k̀sú tà kònzì í dré 'òlè dhi i tí. Tàko ko, Gìká adré m̀ndí k̀ no twátwa ko.

4

¹ Amì m̀rì ro nì i, m̀ kàdré àmì k̀ màràbà k̀ 'o dóro ìndì gyágya. M̀ kòtivì ko tàlè dhi, àmì k̀kòpà Mírì íbe bhù na dhi.

Tà àruka tàlè Kòlòsáyìbhá k̀ kodzózó dhi i

² M̀ kàdré àmì k̀ fe adrélé tà zì Gìká tí landè àko ró, adrézó tàmgà dri, adrélé kpà àwoyà fe akódhi dré. ³ M̀ kàdré kpà tà zì Gìká tí àma dré,

kònzìró láti àma dré kitswázó Krísto ni tà lùzu ró dhi ni longó be dhi bvó. Tàko ko, tà nda tà má dré adrézó bã nya ásà dhi 'i. ⁴ Di mì kàdré tà zi akódhi tí, má kòkitswáró tà nda ni longó ngádra 'á, ngóró dré kitswálé má dré 'òle dhi tíni.

⁵ Mì kàdré tà 'o tògyá sè mónnyá Yésu ni ka'ibhá ko dhi i kòfalé. Mì kàdré lókyá wáyi mì dré adrézó ába dhi ki líkí, adrézó tà dóro 'o ásà. ⁶ Mì kàdré ngbú kúlí ta àmi ki togó dóro sè, kúlí nda i kàdré kìnìkìnì ngóró tà'í dàle mányàngá na dhi tíni, mì kònìró kpà adrélé tà logó móndí àlo àlo títi adrèbhá tà lízì àmi tí dhi i dré dhi be.

Mòdo kùdù

⁷ Ama ki adrúpi Tíkíkò mà dré lèle tò dhi ni áma rúbí títi dhi ki longó àmi dré. Akódhi nda àma ki àziàmú 'i, ìndì Mírì ni àzì 'òlepi, kitswálé ka'ile togó wáyi sè dhi 'i. ⁸ Di má adré akódhi ni dzo àmi véna, mì kònìró àma ki tà títi dhi i, ìndì kòtìmbàró àmi àmi ki tà ka'ika'ì na. ⁹ Ì adré lile àmi véna, túmání àma ki adrúpi Onèsímò mà dré lèle tò dhi be. Akódhi nda angá àmi ki tàndi i kòfalésè, ìndì kitswá adrélé ka'ile togó wáyi sè. Ayi nda i kònì dra tsa dhi, i ni tà títi adrèbhá lavulé kònwa dhi ki títi àmi dré.

¹⁰ Arìstàrúkò mà dré adrézó bãdzó 'á akódhi be dhi, fè mòdo àmi dré. Márokò, Bàrànába ni kòdromvá fè kpà mòdo àmi dré. Mì yi tá akódhi nda ni tà drìdrì dre. Kòtsa àmi véna dhi, mì kòka'ì akódhi dòle àmi véna togó dóro sè. ¹¹ Yésu, adrélé kpà rú zìle Yúsitò dhi, fè kpà mòdo àmi dré. Ayi nda kòdhi i Yúdà ànzi adrèbhá àma ki àziàmú Giká ni Opì ni tà sè dhi i kòfalé dhi 'i àyi pátí. Ì adré kpà áma togó tindrì tò.

¹² Èpàfúrà angálépi àmi kòfalésè, adrélépi kpà Yésu Krísto ni màràbà ro dhi, fè mòdo àmi dré. Akódhi nda adré ngbú tà zi Gìká tí àmi dré togó be àtsi ró, mì kàdréro àmi ki totó tātā, adrélé li'wálé àmi ki tà ka'ika'ì na, adrélé tà Gìká dré adrélé lèle mì kò'o dhi ki ka'ì 'òle títi. ¹³ Má ni kitswá tǎá akódhi nda ni tà sè dhi, adré áyi fe adrélé àzì 'o àmi ki tà sè, ìndì mónnyá ka'ìbhá Làwòdikíyà na ìndì Yèràpólì na dhi ki tà sè. ¹⁴ Ama ki adrúpi Lúkà mà dré lèle tò, adrélépi kódzó ro dhi, ì fè mòdo àmi dré túmání Démà be.

¹⁵ Mì kòfè mòdo àma ki adrúpi adrébhá Làwòdikíyà na dhi i dré, Nífà dré, ìndì mónnyá Èkèlézyà àdhya adrébhá ru kimó akódhi ni dzó na dhi i dré. ¹⁶ A kònà wárágà kònìdhi àmi kòfalé dre dhi, mì kòmù wárágà nda Èkèlézyà Làwòdikíyà na dhi dré kpà nàle be. Má adré kpà lèá dhi, mì kòdo wárágà má dré tá mùle àyi nda i dré dhi nàle àmi kòfalé be. ¹⁷ Mì kòtà Arùkípò dré dhi: «Mí kònò dóro, mí kò'oró àzì Mírì dré bhàle mí drígá dhi akilé títi.»

¹⁸ Ma, Pólò, má adré kúlí kòni ki tisì áma tándì ni drígá sè, mòdo fèzo àmi dré. Mì kòtivì áma nyìrì ki tà ko. Gìká ni togó tani kàdré àmi ìbe!

BÚKÙ TÀ TÍDHÍ//RU YÌZO DHÌ ADHYA
Logoti (Logo): BÚKÙ TÀ TÍDHÍ//RU YÌZO DHÌ ADHYA
New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Logo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

942af0a0-42ea-5477-8f1a-fed39823f32b